

GLAS

SLOVENIJE THE VOICE OF SLOVENIA

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK — 14-dnevnik, cena \$ 2.00 — THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

29. 3. 1995

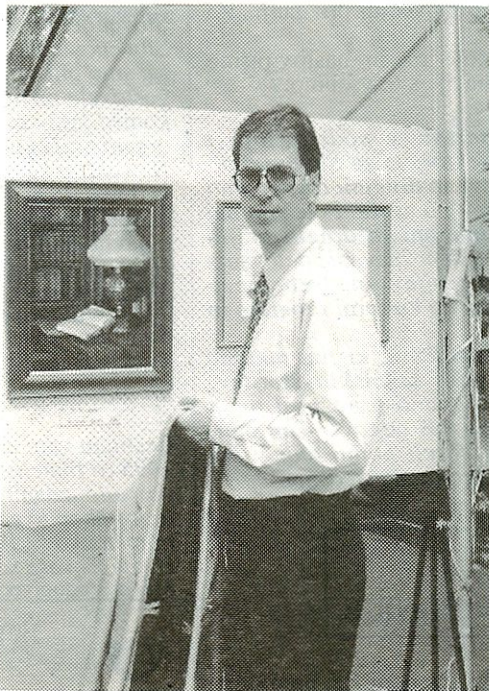
VIKTOR BARAGA ČASTNI KONZUL AVSTRALIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI

Canberra, 22.3.1995 — Obvestilo:

Veleposlaništvo RS ima čast, da vsem Slovincem in slovenskim organizacijam v Avstraliji posreduje, z dovoljenjem avstralskega Ministrstva za zunanje zadeve, sporočilo za tisk senatorja g. Garetha Evansa, ministra za zunanje zadeve, o imenovanju g. Viktorja Barage, sedanjega direktorja Eurointernational - Melbourne, za častnega konzula Avstralije v Sloveniji, s sedežem v Ljubljani, Dunajska 22
Telefon: + 61 1327 341
Fax: + 61 1331 052

G. Viktor Baraga je odličен poznavalec avstralsko slovenskih odnosov, še posebno s področja gospodarskega sodelovanja. Dobro je poznan tudi med slovensko skupnostjo, še posebej v Melbournu. Zato pozdravljamo njegovo imenovanje, ki bo sigurno doprineslo k še bolj poglobljenemu in aktivnejšemu sodelovanju med Avstralijo in Slovenijo na vseh področjih, v korist obeh držav.

Aljaž Gosnar
Odpravnik poslov

Viktor Baraga na razstavi ob 40. letnici Slovenskega društva Melbourne
(Foto: S. Gregorič)

VIKTOR BARAGA

se je rodil leta 1957 v Ljubljani. Po poklicu je inženir kemije. V Avstralijo je prišel maja 1987, kjer je postal generalni direktor podjetja Eurointernational Pty Ltd, katerega lastnik je Slovenijales iz Ljubljane.

Podjetje Eurointernational v Avstraliji sestavljata dve podjetji: Eurofurniture in Eurotrading. Eurofurniture ima v Avstraliji dolgoletno tradicijo, predvsem s kolonialnim pohištvom. Samo njihovi stoli pokrivajo okoli 80 odstotkov avstralskega trga.

Viktor je svojo poslovno sposobnost usmeril v glavnem v podjetje Eurotrading uvozno-izvozno podjetje, ki se je poleg uvoza/izvoza iz Slovenije, Avstralije in drugih azijskih držav, ukvarjalo tudi s prenosom tehnologije iz Avstralije v Slovenijo in druge vzhodnoevropske države.

Iz uredništva GLASU SLOVENIJE

Na Viktorja Barago - direktorja podjetja Eurointernational - se je obračala naša slovenska skupnost večkrat za pomoč in vedno ji je bil pripravljen pomagati. Od samega začetka je pokazal tudi veliko naklonjenosti in razumevanja za naš časnik, zato se mu v imenu upravnega odbora, uredništva, občasnih sodelavcev in bralcev najlepše zahvaljujemo in mu želimo v opravljanju diplomatskih poslov obilo zadovoljstva in uspeha, prav tako pa tudi sreče v osebnem življenju s soprogo Mojco in štiriletno hčerko Tino.

ENGLISH PAGE FOR THE WHOLE FAMILY - Page 11

V TEJ ŠTEVILKI

- Iz dnevnika urednice
Str.2
- Iz Veleposlaništva RS
Konzularne in upravne
takse
str. 3
- To in ono iz Slovenije
str.4
- Slovenija moja dežela -
Turizem
str. 5
- Po svetu
Zapisali so še v...
str. 6
- Gospodarstvo
-Gospodarsko
sodelovanje med
Slovenijo in Avstralijo
v letu 1994
-Znanstveno tehnološko
sodelovanje
str. 7
- Kultura - Slovenija -
-Narodnozabavna
glasba
str. 8
- Med nami:
-Tudi Slovenci iz New-
castla si želijo obiskov
in kulturnih prireditev
-Predstavljamo vam
knjižnico Slovenskega
društva Melbourne
-Ocena Marizinega
obiska na slovenski
televiziji
str. 9
- Bosta Avstralija in
Slovenija podpisali
sporazum o pokojninah
str. 10
- Angleška stran
str. 11

Nad nas se je naenkrat zgmil plaz informacij in novosti, vaših pisem in fotografij. Kako v tej množici podatkov ustreči vsem in objaviti vse?

Časnik ima samo dvanajst strani, vprašanje pa je tudi, če bi bralce vse zanimalo. Zato, žal, nekaterih pisem oziroma prispevkov, še posebej dolgih, sploh ne bomo mogli objaviti. Vsaka smrt našega rojaka v Avstraliji nas razžalosti, saj to pomeni, da nas je vedno manj. *Glas Slovenije* je 14. marca letos izgubil še enega naročnika, Jožeta Valenčiča iz Adelaide. Družini Valenčič naše globoko sožalje. Življenje pa teče naprej...in po drugi strani nas razveseljujejo novi naročniki, ki so predznak za dolgo življenje časnika. Ko govorim o naročnikih prosim, da se mi oglasi Anton Kraft iz NSW, saj se je naša časopisna pošiljka vrnila z oznako "Return to sender".

Tokrat vam moram zaupati nekaj kar je vredno zapisa in zaradi česar sem posebej vesela in ponosna - ja, za sebe in za vse vas, ki podpirate naše delo in nas berete in spoštujete. Naš časnik je dobil do sedaj verjetno eno največjih priznanj... Za kaj gre?

V četrtek, 23. marca je prispelo na moje ime in naslov pismo iz Slovenije od Urada vlade za informacije s to vsebino:

Urad vlade za informiranje namerava v sodelovanju s Svetovnim slovenskim kongresom, Sektorjem za Slovence po svetu pri Ministrstvu za zunanje zadeve in drugimi organizirati srečanje urednikov slovenskih medijev po svetu. Potekalo naj bi 5 dni od 19. do 26. junija v Ljubljani in drugih krajih Slovenije. Osnovni cilj srečanja je boljše poznavanje delovanja slovenskih glasil na tujem in okrepitev medsebojnega sodelovanja z matičnimi mediji, dodan bo kulturni program in predstavitev promocije naše države.

Izbrani ste bili med 15 posebej povabljenih, ki jim nudimo plačilo potnih stroškov in petdnevnihotelskih storitev. Prepričani smo, da boste izkoristili ugodno priložnost in se vabilu pritrtilno odzvali. Pričakujemo vaš odgovor čim prej, vendar najkasneje do konca aprila. Veseli bomo tudi vaših morebitnih dodatnih predlogov glede programa srečanja.

IZ DNEVNIKA

Stanke Gregorič

UREDNIČE

Tako torej v pismu. Ja, odločila sem se, da bom šla, predvsem zaradi zanimivega srečanja z drugimi uredniki slovenskih medijev po svetu, zaradi navezave novih stikov v sami Sloveniji, zato, da bi tudi sama pripomogla k boljšemu in organiziranemu obveščanju Slovencev po svetu, za kar se zavzemam že lepo število let. Ko nas je obiskal dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu sem mu predložila, da bi njegov urad ustanovil nekakšno posebno informativno službo, ki bi za Slovence po svetu pripravljala vsaj enkrat tedensko taka fax-poročila, ki bi nas res zanimala. Sama žrtvujem toliko časa da prelistam in preberem številne slovenske časnike od tega in onega dne, od tega in onega tedna, prav gotovo ne pretiravam če rečem, da za eno samo številko *Glasu Slovenije* več kot 50. Iz njih poskušam črpati čim krajše in pomembnejše novice in zanimivosti za vas. To kar manjka je sveža informacija (morda komentar) o pomembnih dogodkih, ki jih večkrat niti naši radijski uredniki ne morejo "stlačiti" v svoje programe. V času, ko je elektronika tako zelo napredovala in ko telefaksi prinašajo vesti v sekundi, tudi Slovenija ne bi smela zaostajati za drugimi državami, ki svoje izseljence naravnost obsipavajo z najnovejšimi poročili. Prav pa je, da je človek v teh zgodovinskih časih in stvareh doma in da potem lahko poseže kjerkoli v kakršenkoli pogovor.

Po drugi strani pa sem vesela da bom šla v Slovenijo zato, ker si kot invalidska upokojenka niti sanjati nisem upala, da jo bom še kdaj videla. Videti Slovenijo - samostojno državo, v kateri se je v času osmih let odkar sem bila tam zadnjič, zgodilo in zgradilo toliko novega in pomembnega...to bo zame res življensko pomemben in vreden dogodek!

Vaša Stanka

Gregorič

MISEL

Plemenit človek je pripravljen na spravo, a se ne ponižuje, podlež se ponižuje, a na spravo ni pripravljen.
KONFUCIJ

PIŠEJO NAM...

Spoštovana gospa urednica!

Najbrž boste rekla: "Glej jo, pravkar je naročila *Glas Slovenije*, pa že hoče košček časopisa za sebe!" Pa ni tako. Slovenci iz Newcastla smo se vedno le bolj malo oglašali, saj smo bili vsa ta leta zelo tihi. Ko so po drugih mestih gostovale različne skupine ansamblov, muzikantov in komedijašev iz Slovenije, ko so tukajšnja društva organizirala kulturno-prosvetne programe, smo v Newcastlu kar stali ob strani in samo brali v *Mislih* kaj se je dogajalo med Slovenci v Avstraliji. Vendar, čudež se je dogodil tudi v Newcastlu! Zelo bomo veseli, če lahko objavite moj prispevek v *Glasi Slovenije*.

Hvala in najlepše pozdrave rojakom širom Avstralije.

Marija Grosman, Newcastle

Op.U.: Vaš prispevek, gospa Grosman, nas lahko samo veseli - objavljamo ga na strani 9. Pišite nam še kaj!

Spoštovana gospa Stanka!

Čestitam vam za prav lepo sporočilo v mesecu januarju 1995 (o filatelistični razstavi v Adelaidi). Danes prilagam poročilo izdanih znamk v mesecu januarju in februarju 95 ter fotokopijo sporočila Pošte Slovenije, ki mi jo je poslalo ministrstvo za PTT.

Hvala za vaše sodelovanje, pozdravljam s spoštovanjem
Mavra Vodopivec in sin Ivan, Južna Avstralija

POŠTA SLOVENIJE SE PREDSTAVLJA

POŠTA

S 1. januarjem 1995 se je staro PTT podjetje Slovenije reorganiziralo v dva samostojna gospodarska subjekta: Pošta Slovenije d.o.o., s sedežem v Mariboru in Telekom Slovenije p.o. s sedežem v Ljubljani.

Z novo vlogo in vsebino se je pokazala potreba po drugačni vizualni podobi. Tako se odslej Pošta Slovenije predstavlja z lastnim znakom in logotipom, izdelal ga je Studio MAK iz Kopra, ki v osnovi izhaja iz naše bogate dediščine in ponazarja stiliziran rog.

Za to priložnost daje Pošta Slovenije v promet redno znamko, posvečeno promociji lastne vizualne podobe. Na znamki, ki izide 27. januarja 1995, je uporabljena različica zaščitnega znaka Pošte Slovenije. Na ovitku prvega dne je upodobljena zgradba poštna uprave, Slomškov trg 10 v Mariboru.

Direktor
mag. Alfonz Podgorelec

A. Podgorelec

Nadaljevanje iz prejšnje številke

KONZULARNE IN UPRAVNE TAKSE, KI JIH ZARAČUNA VELEPOSLANIŠTVO RS ZA STORITVE

KONZULARNE IN UPRAVNE TAKSE, KI JIH ZARAČUNA VELEPOSLANIŠTVO RS ZA STORITVE

d) Za upravljanje zapuščine glede katere je bila opravljena zapuščinska obravnava, ali za upravljanje drugega premoženja, ki ne izvira iz zapuščine, od čistega dohodka (mesečno ali letno) 6%

— Za popis zapuščine ali za izvid brez cennitve ali brez navedbe vrednosti se plača samo taksa iz prve ali ne c) točke te tarifne številke.

21. ZA VROČITEV DENARJA, VREDNOSTNIH PAPIRJEV, HRANILNIH KNJIZIC IN DRUGIH VREDNIH PREDMETOV

— od vročenega zneska ali od vrednosti vročenega predmeta 3%

ZA VROČITEV DENARJA IN DRUGIH VREDNOSTI, KI IZVIRAJO IZ UVELJAVLJENE ZAPUŠČINE

— za zapuščine nad 500 USD preračunanih v nacionalno valuto države sprejema 6%

Taksa po tej tarifni številki se ne plača, kadar se DKP RS v tujini ob brodolomu ali kakšni drugi nesreči izročijo denar ali druge vrednosti za pomarje in njihove družine.

Prošnja za storitev po tej tarifni številki je takse prosta.

22. ZA HRAMBO DEPOZITOV

a) Za akt, s katerim se potrjujejo sprejem depozita v hrambo AUD 20

b) Za hrambo in izročitev denarja, vrednostnih papirjev, hranilnih knjižic in vrednostnih predmetov (dragocenosti):
— za prvo leto ali del tega časa, od vrednosti 5%

— za vsako nadaljnje leto ali del tega časa, od vrednosti 4%

c) Za hrambo oporoke ali drugih listin v korist posameznikov ali pravnih oseb AUD 50

Takse po tej tarifni številki se ne plača za naslednje deponirane denarne zneske, položene vnaprej za kritje taks in stroškov podobnih terjatev DKP RS, za denar položen - prejet kot odškodnina za državljane RS iz raznih naslovov ter ob boleznih, odvzemu prostosti idr.

23. CERTIFIKATI

Veleposlaništvo ne zaračuna konzularne takse za vloge za pridobitev certifikatov, ki gredo direktno preko Veleposlaništva.

Za pooblastila za dvig ali vložitev certifikatov preko pooblaščenca v Sloveniji Veleposlaništvo zaračuna takso pod številko 20.

Samo v primerih, ko Veleposlaništvo ni moglo pridobiti pravočasno certifikat na podlagi vloge, ki jo je upravičenec napravil direktno preko Veleposlaništva, lahko le-ti upravičenci naredijo pooblastilo, za katerega Veleposlaništvo ne zaračuna takse.

IN ŠE O TEČAJIH SLOVENSKEGA JEZIKA V SLOVENIJI

POČITNICE S POLETNO ŠOLO SLOVENSKEGA JEZIKA V ORMOŽU

Ljudska univerza Ormož pripravlja tudi letos v štirih tednih več jezikovnih tečajev, obogatenih z izleti in ogledi po Slovenskih goricah, s tenisom, s kopanjem in prireditvami. Udeleženci lahko izberejo dvotedenski ali štiritedenski program.

Dvotedenski program stane 240 USD, penzion 280 USD (udeleženec pa se lahko hrani in stanuje tudi pri sorodnikih). Štiritedenski program 480 USD, penzion 560 USD.

Tečajev se lahko udeležijo družina, srednješolci, študentje in upokojenci...če ne gre za družino, morajo biti udeleženci stari najmanj 16 let.

Ekskurzije: celodnevne po Slovenskih goricah, popoldanske po Ormožu in njegovi okolici; zabava zvečer: ples, disco, kulturni nastopi, krajevne prireditve.

Prijave s kopijo o mednarodnem zdravstvenem zavarovanju poslati do 15. julija.

Prijavnice in več informacij lahko dobite na Veleposlaništvu RS v Canberri.

14. POLETNA ŠOLA SLOVENSKEGA JEZIKA

Prireditelj: Filozofska fakulteta v Ljubljani

Jezikovni tečaj: dvotedenski in štiritedenski. Spremljevalni program: predavanja, delavnice in krožki, ekskurzije in zabava.

Cena za štiri tedne: šolnina 550 USD, namestitev 500 USD; cena za dva tedna: šolnina 290 USD, namestitev 270 USD.

POletno šolo obiskujejo večinoma študentje in dijaki, prihajajo pa tudi drugi; udeleženci morajo biti stari najmanj 17 let.

Štipendije: Ministrstvo za šolstvo in šport RS bo predvidoma podelilo 18 štipendij za šolnine. Pri dodelitvi štipendij bo upoštevalo priporočila Slovenske izseljenske matice in drugih ustanov, ki sodelujejo z izseljenci.

Prijave poslati do 31. maja 1995.

Več informacij in prijavnico dobite na Veleposlaništvu RS v Canberri. O Poletni šoli pa vam lahko pove še kaj več bivša študentka iz Sydneya, Vesna Hatežič, telefon: 02-568 3608.

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzularni referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poltni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hut Road, Pomare, Lower Hut
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poltni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hut, NZ
Poltni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

JBTZ so nedolžni

Očitana dejanja četverici (Janši, Borštnerju, Tasiču in Zavrlu) ne ustrezajo opisu kaznivega dejanja, zato je vrhovno sodišče Slovenije ocenilo, da je bil s pravnomočno sodbo kršen zakon, leta 1988 obsojena četverica pa je spoznana za nedolžne.

Slovenska javnost ogorčena ob prihodu bivšega generala JLA Milana Aksentijevića

V Sloveniji so, kot smo že poročali, na pritisk posameznikov in organizacij (recimo jim kar srbskega lobija) močno skrčili seznam nezaželenih oseb (bivših oficirjev JLA), novi seznam pa še vedno obsega 81 oseb. In ker na tem seznamu ni Aksentijevića se je ta nenadoma ponovno pojavil v Sloveniji, vizo pa mu je morala na slovenskem Veleposlaništvu v Makedoniji izročiti Jožica Puhar. Aksentijević je bil zagovornik velike Srbije, vpleten v napad na Slovenijo, Hrvati pa ga tretirajo kot vojnega zločinca. Slovenski tisk zdaj piše, da njegov prihod pomeni ponovno naseljevanje kontraobveščevalne službe (KOS-a) v Sloveniji.

Konec gladovne stavke dr. Janeza Ruglja

Po 35 dneh je dr. Janez Rugelj končal gladovno stavko, saj je dosegel dogovor z Zdravniško zbornico, Zdravniškim društvom in ministrstvom za zdravstvo. Že mesec dni pa gladovno stavka tudi mariborski odvetnik Sergej Vladislav Majhen, kandidat za notarja, začel jo je, ker je ministrica za pravosodje Meta Zupančič umaknila njegovo kandidaturo. Nekateri pravijo tej njeni potezi kar "stalinizem".

Papež v Mariboru - res samo še končna odločitev?

Iz neuradnih, a izjemno dobro obveščenih virov je slišati, da je precejšnja verjetnost, da bo osrednji del papeževega obiska v Sloveniji v Mariboru. Pogovori v Vatikanu baje potekajo tako, kot da je prihod papeža Janeza Pavla II. v Maribor "že 99-odstoten".

Uradno odprli častni avstrijski konzulat

Dr. Gerhard Wagner, avstrijski veleposlanik v Sloveniji je pred kratkim uradno odprl častni konzulat Republike Avstrije v Mariboru. Funkcijo častnega konzula opravlja Rudi Vračko (Mariborčani se ga spomnimo kot enega izmed dveh bratov Vračko - odličnih košarkarjev).

Slomšek - prvi svetnik Slovencev?

Mariborski škof dr. Franc Kramberger se je vrnil s krajšega obiska v Vatikanu, kjer se je na sedežu kongregacije za beatifikacije pogovarjal o poteku postopka razglasitve za blaženega velikega Slovenca Antona Martina Slomška.

V pripravi praznovanja obletnice konca druge svetovne vojne in zmage nad fašizmom tudi Cerkev

Cerkev ne želi praznovati samo partizanske zmage, ampak tudi domobranski počaj, tako sta zapisala novinarja Miha Stamcar in Jani Sever v Mladini. Častni odbor za pripravo proslave pa je zavrnil predlog, da bi v odboru sodelovala predsednik domobranske veteranske organizacije *Nova slovenska zaveza* dr. Tine Velikonja in predsednik emigrantske organizacije *Zedinjena Slovenija* iz Argentine prof. Tine Vivod. Po cerkvenem posredovanju pa so v odbor sprejeli predsednika Svetovnega slovenskega kongresa dr. Jožeta Bernika iz Chicaga, dr. Irene Mislej, predsednica Konference za Slovenijo SSK pa je bila že v odboru. Med številne svečanosti in vojaško paradu naj bi uvrstili tudi glasbeni triptih Tineta Debeljaka *Črna maša*. Premiera te velike glasbene stvaritve naj bi bila 29. junija v Cankarjevem domu, vendar se še ne ve, če bo dogodek uvrščen v sklop državnih prireditev. Ker je odbor zavrnil vrsto cerkvenih predlogov, Cerkev razmišlja o izstopu iz častnega državnega odbora za pripravo državnih praznov.

Slovenski mirovniki proti vojaški paradi ob proslavi 50. obletnice zmage nad fašizmom in nacizmom

Odbor meni, da je vojaška parada moralno neupravičena, saj v neposredni bližini Slovenije še vedno potekajo najhujši vojaški spopadi v Evropi po drugi vojni; nasprotujejo tudi navzočnosti predstavnikov ruske vojske, ki izvaja nasilje nad civilnim prebivalstvom v Čečeniji; sprašujejo se za ceno škode na ljubljanskih cestah in stavbah in kdo jo bo kril, postavljajo pa tudi druga vprašanja.

Nov denar

Vlada Slovenije je na bančna okenca poslala bankovec za 10.000 tolarjev; na njem je slika Ivana Cankarja, opremljen je z najsodobnejšimi varnostnimi ukrepi, tako da ga bo težko ponarediti.

Do zob oborožena fregata v koprskem pristanišču

Fregata Robert G. Bradley je prva ameriška vojna ladja, ki je prispela na prijateljski obisk v Slovenijo. Tako so ZDA tudi vojaško priznale Slovenijo in jo uvrstile med države, ki jim kaže zaupati. Za 238-člansko posadko je postanek v koprskem pristanišču nagrada, ki si jo je prislužila, ker je bila trikrat zapored razglašena za eno najboljših posadk ameriške pomarice. Obisk fregate so s pozornostjo opazovali v Italiji, saj je vse bolj očitno, da poveljniki ameriških sil ne nameravajo več priznavati svojevrstne železne zavese, ki si jo nekateri vztrajno prizadevajo postaviti na meji z Italijo.

Anketa DELA: Večina je za proslavo zmage nad fašizmom

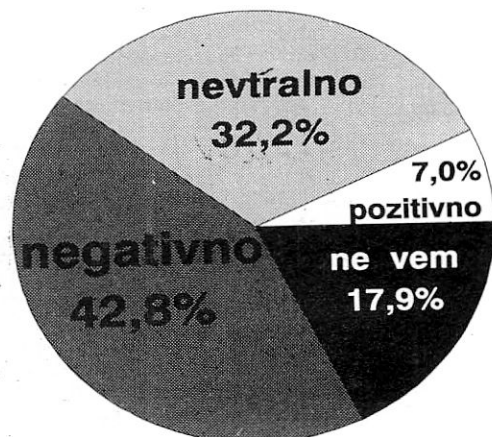
Tema Delove telefonske javnomnenjske raziskave je bila 50. obletnica zmage nad fašizmom. Rezultati ankete so pokazali dokaj umirjeni odnos anketirancev do vprašanj, ki v zadnjem času burijo slovensko javnost. Strah o poglobljanju sovražstva je po mnenju anketirancev odveč, večina tudi meni, da je v NOB šlo za boj proti okupatorju, kot državljansko vojno pa jo je ocenilo le 3,3 odstotka vprašanih. Nekaj več kot četrtina vprašanih je odgovorila, da so bili za njih domobranci izdajalci, ki so sodelovali z okupatorjem, petina je menila, da jih je zavedla Cerkev, bili so zgolj odgovor na teror revolucije, jih je odgovorilo 7,5 odstotka, bili so običajna vojaška formacija 10,1 odst., hoteli so ohraniti staro ureditev 12,3 odst.

Največ anketirancev meni, da je šlo po vojni pri množičnem poboju domobrancev za maščevanje partizanov, petina vidi poboje kot obračun jugoslovanske vojske z ostanki sodelavcev okupatorja; večina krivdo za poboje pripisuje jugoslovanskemu partijskem vodstvu, manj pa slovenskemu vodstvu v sodelovanju z Beogradom (15,7 odst.). Za poboje bi morali odgovorni biti kaznovani meni 44,1 odstotka, proti pa jih je 41,9 odstotka. Drugi na ta vprašanja niso želeli odgovoriti.

Ali bi bilo treba kaznovati odgovorne za povojne poboje?

Kako ocenjujete vlogo domobrancev v drugi svetovni vojni?

ZBILJE — Največji zasebni hotel v Sloveniji je v Sv. Valburgi. Podjetni Škofjeločan Roman Prosen je namreč v neposredni bližini Zbiljskega jezera odprl največji zasebni hotel v Sloveniji. Ima 99 postelj v 16 dvoposteljnih sobah in prav toliko apartmajih, opremljenih po evropskih turističnih in hotelskih merilih. Roman si je omislil tudi največjo diskoteko v Sloveniji. Na območju nekdanjega ljubljanskega letališča namreč ureja diskoteko in zabavišče za več kot pet tisoč ljudi in z nenavadnim okrasom - čisto pravim letalom, prav tistim, ki je v davnih letih še zadnje pristalo na travnatem letališču v ljubljanskem predelu Moste-Polje. Po tem letalu se bo ta diskoteka imenovala Dakota.

SORA — slikovita vasica na obrobju Polhograjskih Dolomitov kmalu ne bo več neznan. Letos bo z vrsto prireditev in slovesnosti, s katerimi bodo zaznamovali 700-letnico obstoja sorške (pra)župnije, prestopila lokalne meje in se predstavila širši javnosti. Pisni vir iz leta 1295 (zapis škofijskega arhivarja) namreč dokazuje, da je sorška fara stara najmanj sedem desetletij. Okrogli jubilej je hkrati tudi lepa priložnost za uveljavitev nove občine Medvode.

BLED — Blejski grad naj bi obnovili, naložba bo stala okoli tri milijone mark, delo pa naj bi končali do poletne sezone. Posebno pomembno bo to, da bodo revitalizirali muzejski del gradu, ki ga načrtuje Narodni muzej Ljubljana. Prišlo bi lahko tudi do prekinitve triletno pogodbe z Nicholasom Omanom (nekdanjim avstralskim Slovencem), ki ne plačuje redno najemnine. Po novi pogodbi naj bi zahtevali za najemnino 100.000 mark., najemnik pa ne bi bil vključen v nobeno naložbo več.

SORSKA ŽUPNIJA IMA BOGATO ZGODOVINO. (Foto: Aleš Černivec)

LJUBLJANA — Letos aprila se bodo Ljubljančani spominjali stote obletnice potresa, ki je razrušil slovensko prestolnico. Tedanje glavno mesto dežele Kranjske je v istem letu dobilo tudi splošno bolnišnico in ker mesto še ni imelo svoje elektrarne, si je bolnišnična uprava omislila za razsvetljavo dva dinama, od katerih je imel vsak po 22

Baraka pri Narodnem domu, kjer se je zavrtel dinam

kilovatov in 110 voltov. Ker je bila Ljubljana tedaj pomembno in po potresu po vsej Evropi znano mesto (štela je 36.000 prebivalcev), so se odločili postaviti v Trubarjevem parku barako, vanjo postaviti parni stroj in dinam po 150 voltov. Napeljali so še žice do bližnjega Narodnega doma in ga osvetlili z žarnicami. Že naslednje leto so začeli graditi termoelektrarno v sedanji Slomškovi ulici. Tako je torej 1. januarja 1898 v Ljubljani zagorela luč, za katero je tok prišel iz mestne elektrarne. Zanimivo je to, da je Piran dobil elektriko že šest let prej, s celotno razsvetljavo pa je Ljubljano prehitela tudi Skofja Loka (leta 1894). Prva električni uč na Slovenskem pa je zasvetila že aprila 1883, samo štiri leta po izumu Edisonove žarnice na ogljeno nitko. Tedanji časnik "Marburger Zeitung" je 6. junija 1883 zapisal: "Tukajšnje podjetje Karl Scherbaum in sinovi, umetni mlin, je bilo, kakor je znano, prvo v deželi, ki je v svojem obratu vpeljalo električno razsvetljavo."

IDRIJA — Idrijska godba je že 330 let živ spomenik. Samo v švicarskem St. Allnu je mogoče v Evropi najti daljšo tradicijo pihalnih orkestrov, kot jo ima Idrija. Idrija se bo prav kmalu uvrstila na seznam svetovne dediščine pri UNESCO, zato zavzema posebno mesto prav njena godba.

VELENJE — Saleški grad so začeli obnavljati v letih 1993 in 1994, zdaj dela končujejo. Vseh delov gradu še niso uspeli zavarovati zaradi pomanjkanja denarja. Posebej je treba zavarovati kamniti stolp, ki tam stoji že od 16. stoletja in je mejnik pri vhodu v Saleško dolino.

CELJE — Tudi na knežjem dvorcu v Celju potekajo intenzivnejše zgodovinske, arheološke in stavbnozgodovinske raziskave. Gornji Stari grad nad Celjem je po svoji površini največji na Slovenskem.

MURSKA SOBOTA — Lanskoletni nagrajenec turizma v Sloveniji je Ignac Rajh iz tri kilometre od Sobote oddaljenih Bakovcev. Njegova rodbina ima že 115-letno gostinsko tradicijo. Od njegove 72-letne mame se je starih kuharskih veščin, ki z miz vse bolj odvirajo dunajske rezke in druge tuje jedi, naučila tudi njegova žena Marta. Rajhova gostilna je predvsem popularna pri Avstrijcih.

TUJU GOSTJE V SLOVENIJI V LETIH 1990, 1993 IN 1994

	1990	%	1993	%	1994	%	90/94 v %	93/94 v %
Avstralija	3.414	0.1	1.173	0.1	1.382	0.09	-59.5	+17.8
Kanada	4.764	0.2	1.876	0.1	2.759	0.2	-42.1	+47.1
Izrael	13.838	0.5	645	0.04	741	0.05	-94.6	+14.9
Japonska	2.764	0.1	1.298	0.1	1.538	0.1	-44.4	+18.5
Nova Zelandija	904	0.03	110	0.01	187	0.01	-79.3	+70.0
ZDA	30.371	1.2	10.150	0.7	13.780	0.9	-54.6	+35.8
Druge neevropske države	24.952	1.0	6.954	0.5	9.308	0.6	-62.7	+33.9
Skupaj	1.886.462	74.3	624.371	43.1	748.273	47.4	-60.3	+19.8

ZDA

V članku o Slovcu dr. Jamesu Stukelu, predsedniku ene največjih univerz na svetu dr. Edi Gobec med drugim zapiše: Gradivo Slovenskega ameriškega raziskovalnega središča obsega lepo število arhivov o Slovencih, ki so postali rektorji, predsedniki ali kanclerji uglednih kolegijev in univerz v Evropi in tudi v Združenih državah Amerike. Prvič v zgodovini pa je najbrž Slovenec postal predsednik univerze, ki je danes med največjimi na svetu, to je University of Illinois v Chicagu in Urbana-Champaign, Illinois. Le ta ima nad 61.000 študentov, 4.920 profesorjev in 15.614 drugih uslužbencev, 28 kolegijev in 278 zgradb in skoraj dva milijona dolarjev letnega proračuna. Tako poroča UIC News z dne 2. marca letos.

Dr. James Stukel pa bo nastopil predsedniško službo 1. avgusta letos.

Dr. Stukel je bil rojen pred 57 leti v Jolietu, kjer je bil njegov slovenski oče tovarniški delavec. Poročen je z Joan Helling, svetovalko za zdravstvo in imata štiri otroke.

Zopet nov dokaz, da "Kranjca (Slovenca) povsod najdeš", kot sta rekla že častitljivi Trubar in za njim ves presenečen ob svojem obisku Indiane tudi naš veliki Baraga.

/Telefax za Glas Slovenije - skrajšana oblika/

ZDA

Te dni potekajo v ZDA številne spominske slovesnosti ob 50. obletnici ene najbolj krvavih bitk druge svetovne vojne, bitke za pacifiški otok Iwo Jimo med Japonci in Američani. Med redkimi preživeli je naš rojak John Hribar, čeprav je bil v tem boju težko ranjen. Za svoje vojne podvige je prejel enega najvišjih ameriških vojaških odlikovanj - odlikovanj ga je sam predsednik ZDA Bill Clinton.

V DOMOVINI STARŠEV - John in Dorothy Hribar na enem zadnjih obiskov v Sloveniji.

MONOŠTER

Predstavniki slovenskih občinskih lokalnih samouprav iz Monoštra, Števanovcev, Sakalovcev, Andovcev in drugih madžarskih krajev, kjer živijo Slovenci so izvolili državno narodnostno skupščino Slovencev, ki bo zakonsko prevzela funkcije narodnostne organizacije Zveze Slovencev na Madžarskem. Ta se bo odslej ukvarjala predvsem s spodbujanjem in organizacijo kulturnega življenja slovenske manjšine na Madžarskem, njeno založniško dejavnostjo itd.

PEKING

Na Kitajskem se trenutno nahaja slovenska jamarska ekspedicija, ki tam raziskuje kraške jame v provinci Guanxu. V 13-članski ekipi so tudi strokovnjaki iz Inštituta za raziskovanje Krasa ZRC SAZU v Postojni in sodelavci Inštituta za biologijo Univerze v Ljubljani. Ekipa opravlja speleološke, geološke, geomorfološke, biološke, arheološke, hidrokemijske in etnografske raziskave ter kartografiranje, merjenje in pripravo dokumentacije, rezultati tega obsežnega dela pa bodo objavljeni v slovenskih in tujih strokovnih časopisih.

GLAS SLOVENIJE je edini avstralski slovenski informativni, neodvisni časnik. Je nedobičkonosno glasilo, namenjeno celotni slovenski skupnosti - brez izjem!

DRUŽINA

Družina je objavila peticijo: *Poziv Državnemu zboru in pristojnim oblastem države Slovenije.*

Prvih petdeset Slovencev z vseh delov sveta je podpisalo peticijo, s katero v nekaj točkah zahteva, da slovenske oblasti 50 let po vojni izpolnijo dolžnosti v skladu z Listino ZN, Deklaracijo Evropskega sveta in Helsinškimi listinami. Med drugim zahtevajo, da se obsodi komunistična partija, zločini po vojni, da priznajo, da je bil odpor proti komunizmu med drugo vojno samoobrambno in domoljubno dejanje, da razglasijo poboj domobrancev in vseh drugih nasprotnikov za zločin proti človeštvu itd.

Med prvimi petdesetimi podpisniki so sledeči avstralski Slovenci: pater Bazilij Valentin, Cvetko Falež, Dušan Lajovic in dr. Stanislav Frank.

Peticiji se lahko pridruži vsakdor (če kdor želi celoten tekst poziva, mu ga lahko pošlje uredništvo našega časnika); peticijo poslati na naslov: Slovenski spominski odbor, NSZ, Resljeva 14, Ljubljana, Slovenija 61000.

**BILTEN
NEWSLETTER**

Breda Čebulj Sajko iz Inštituta za izseljenstvo Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, nam je poslala lanskoletno, šesto številko njihovega glasila *Bilten - Newsletter* (v slovenščini in angleščini), katerega je tudi urednica. Breda Čebulj-Sajko v uvodni besedi med drugim zapiše, da si želijo več sodelovanja in podatkov o izseljencih, ki bi bili v korist raziskovanju slovenskega izseljenstva.

Naslov: Inštitut za izseljenstvo ZRC SAZU

Novi trg 4, Ljubljana, Slovenija

Tel: + 386 61 12 56 068, ext. 332 221.

NAŠ TEDNIK

Kriza slovenstva v Sloveniji...Razvoj slovenstva dejansko vzbuja skrb tudi v slovenski državi. Prevladujeta, zlasti pri mladini, golo ekonomsko mišljenje in stremenje po profitu in materializmu, medtem ko hkrati umira smisel za narodno-kulturne potrebe. Primer Knjižnice Ksaverja Meška v Slovenjem Gradcu je simptomatičen: izginila naj bi iz mestnega središča in našla svoj novi dom zunaj na periferiji - v nakupovalnem poslopju ali, kakor temu rečejo moderni Slovenci, v shopping centru, čeprav je že od Prešerna in Cankarja znano, da je maloštevilni slovenski narod ohranil svojo identiteto predvsem zaradi svoje bogate kulturne dejavnosti. Bojazen, da bo to, česar ni uspelo ponemčevalcem vseh zgodovinskih dob in totalitarnih ideologij, še posebej nacistične in fašistične, sedaj zmogel tako imenovani moderni čas, ni neupravičena. Geslo "Evropa zdaj!", v Sloveniji zelo aktualno in popularno, gotovo zasluži vso pozornost in razumevanje, predvsem zaradi mednarodnega razvoja na gospodarskem, varnostnopolitičnem in komunikacijskem področju. Za slovensko državo naravnost smrtna pa je politika, ki pri vsem tem nima strategije glede vprašanja: kako zagotoviti obstoj slovenskega naroda v prihodnji veliki Evropi? V Evropi, kjer bo močnejši skušal izpodrinjati šibkejšega, večji manjšega...J.K. /Odlomek iz Našega tednika povzema Slovenec/

KLEINE ZEITUNG

V intervjuju za graški *Kleine Zeitung* je Jože Pučnik med drugim govoril tudi o najpomembnejši temi pri slovensko-avstrijskih stikih. Dejal je, da je v Sloveniji 3.500 Italijanov in blizu 6.000 Madžarov ter da imata obe narodnosti zastopnika v parlamentu. Opozoril je, da bi bila Slovenija vesela, če bi Slovenci v Avstriji imeli vsaj polovico takšnih manjšinskih, narodnostnih pravic.

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
Marec 1995

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	83. 9459	84. 4511
Nemčija	1 DEM	81. 6117	82. 1029
ZDA	1 USD	114. 2321	114. 9195

GOSPODARSKO SODELOVANJE MED SLOVENIJO IN AVSTRALIJO V LETU 1994

Aljaž Gosnar
odpravnik poslov Veleposlaništva RS - Canberra

V letu 1994 je prišlo do vsestranskega razmaha gospodarskih odnosov med Slovenijo in Avstralijo in do odprtja nekaterih pomembnih možnosti bodočega sodelovanja.

TRGOVINSKA MENJAVA

Trgovinska menjava med Slovenijo in Avstralijo je zadnjih dvajset let stabilna in uspešna, predvsem po zaslugi dolgoletne prisotnosti Slovenijalesa in Gorenja na avstralskem tržišču. Vsa leta je slovenski izvoz bistveno večji od uvoza iz Avstralije. Tak trend se je zadržal tudi v letu 1994, ko je slovenski suficit znašal po prvih podatkih 26 milijonov AUD. Slovenski izvoz v Avstralijo se je povečal za okrog 10% na 33 milijonov AUD. Struktura slovenskega izvoza se v zadnjih letih ni spreminjala:

— bela tehnika	-10, 5 mio AUD
— alum. in jekleni polizdelki	- 4, 0 mio AUD
— pohištvo	- 3, 5 mio AUD
— prehrambeni izdelki	- 3, 0 mio AUD
— kemikalije	- 2, 5 mio AUD
— športna oprema	- 1, 5 mio AUD
— izvenkrmni motorji	- 1, 5 mio AUD
— električne naprave	- 1, 5 mio AUD
— farmacevtski proizvodi	- 1, 0 mio AUD
— poliestrska pena	- 1, 0 mio AUD
— papir	- 1, 0 mio AUD
— ostalo	- 2, 0 mio AUD

Podružnica Slovenijalesa v Melbournu je Eurointernational in je sestavljena iz dveh kompanij: Eurotrading v Melbournu in Eurofurniture v Sydneyu.

Eurotrading trguje med Avstralijo in Južno vzhodno Azijo in Slovenijo. Trguje največ s surovinami, kemikalijami, farmacevtskimi proizvodi, pohištvom, aluminijanskimi in jeklenimi polizdelki, poliestrsko peno, papirjem itd. Eurofurniture je uvoznik, sestavljalec in eden od največjih dobaviteljev visoko kvalitetnega kolonialnega pohištva v celotni Avstraliji. Vse pohištvo je uvoženo iz Slovenije in Italije.

Gorenje Pacific, podružnica Gorenja Velenje je do konca 1994 uvažal že sestavljeno belo tehniko iz Slovenije. V avgustu 1994 je bila sklenjena pogodba med Gorenjem in Email-Australia, s katero sta se pogodbeni partnerja dogovorila o medsebojnem dolgoročnem sodelovanju, tako na avstralskem in azijsko pacifiških tržiščih, kot na evropskih tržiščih bele tehnike.

V letu 1994 je imelo zastopstvo preko avstralskih firm veliko število slovenskih podjetij, med njimi: Lek, Impol, Plama, Teol, Iplas, Novoles, Brest, Alpos, Mercator, Emona, Tokos, Radeče, Juteks, Krka, TGA, Adria Airways, MTD, Fructal, Elan, Alpina, Iskra Števc, ETA Cerknica, Junior, Iskra Vega, Fotona, Radenska, Kolinska, Delamaris, Stamo, Micom Electronics, Iskra merilni instrumenti, Iskra Amper itd.

Slovinci s slovenskim državljanstvom
POZOR!
Zahtevek za odprtje certifikatskega računa
lahko vložite pri
Veleposlaništvu RS v Canberri le še do
5. aprila 1995

Slovenski uvoz avstralskih proizvodov je relativno nizek, le 7, 4 mio AUD. Znesek uvoza se je znižal v zadnjih štirih letih (iz 35 mio AUD). Na podlagi aktivnega delovanja na področju gospodarskega sodelovanja in doseženih uspehov je Avstralija uvrstila Slovenijo ob Češki med prioritete države za gospodarsko sodelovanje v Centralni Evropi.

INVESTICIJE

Avstralija je bila leta 1994 med večjimi investitorji v Sloveniji.

A. Avstralska Coca Cola Amatil je kupila polnilnico IBP Žalec za okrog 15, 4 mio AUD in s tem prevzela kontrolo nad prodajo Coca Cole v Sloveniji. V rokah zaposlenih je ostalo 25% firme. Coca Cola Amatil je v zadnjih letih veliko investirala v državah Vzhodne Evrope, Češka, Madžarska itd.

B. Druga največja investicija v Sloveniji je s strani Impact International Pty Ltd, tovarne embalaže, v lasti g. Dušana Lajovica, častnega konzula RS za Novo Zelandijo.

Investicija v višini 2, 25 mio AUD je "joint venture" s slovensko tovarno Embalaže Tuba Ljubljana, za proizvodnjo laminatnih tub, ki bodo nadomeščale polnjenje nekaterih proizvodov, kateri so sedaj v aluminijastih tubah.

C. V slovenskem časopisju se je večkrat pojavila informacija o investiciji avstralske firme Toncity, v izgradnjo poslovnega središča za Azijske države v Kopru. Podatki o znesku investicije se razlikujejo (med 10 do 160 mio AUD).

TURIZEM

V letu 1994 je bil vzpostavljen prvi kontakt z ETC (evropskim turističnim združenjem), katerega članica je tudi Slovenija. Adria Airways je sklenila sporazum z avstralsko turistično kompanijo Moray Travel o prodaji svojih avio kart. Sporazume je sklenila tudi z avstralsko kompanijo Qantas, za polete preko Franfurta, Londona in Pariza v Ljubljano.

ZNANSTVENO TEHNOLOŠKO SODELOVANJE

Z AVSTRALIJO

Med Avstralijo in Slovenijo poteka vrsta izmenjav študentov in profesorjev ter sodelovanj na skupnih raziskovalnih projektih:

A) podpisan je sporazum med Macquarie University v Sydneyu in Univerzo v Ljubljani (lektorat za slovenski jezik) 1993;

B) v pripravi je sporazum med NSW University Sydney in High School for Computer Sciences in Fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani (medicinska diagnostika in umetni vid ter nevronske mreže in umetna inteligenca);

C) podpisan je sporazum o sodelovanju med Queensland University Brisbane in Inštitutom za biologijo Univerze v Ljubljani (zaščitna sredstva - pesticidi v kmetijstvu), nov. 1994;

D) podpisan je sporazum med Inštitutom Jožef Štefan in Queensland University of Technology in sicer na področju raziskav tehnologij in prirodnih znanosti, dec. 1994;

E) sodelovanje Griffith University Queensland in Tehnične fakultete Univerze v Mariboru, na področju komputerskih znanosti;

F) sodelovanje med Univerzo New South Wales in Tehnično fakulteto v Mariboru na področju visokotlačnih tehnologij;

G) sodelovanje med konzultantsko firmo Clarke Bailey in GEA Collegeom na področju poslovnega menedžmenta;

H) sodelovanje Univerze Adelaide s slovenskim Litostrojem s področja konstrukcij turbin.

I) vzpostavljeno je tudi sodelovanje med UNESCO centrom za membranske tehnologije na NSW University in ljubljanskim UNESCO centrom za kemijsko informatiko.

KULTURA Slovenija

Boris Zohar: Ples demonov (1979)

Mitologija Žoharjevega kurenta

Ptuj - Pust je mimo, v Miheličevi galeriji ob Dravji pa je na ogled razstava slik ptujskega slikarja Borisa Zoharja z naslovom *Mitologija Žoharjevega kurenta*, pripravili so jo ob 35-letnici ptujskega kurentovanja.

Razstavo je odprl ptujski župan dr. Miroslav Luci. Žohar je opozoril nase že pred dvema desetletji na razstavi naivne umetnosti v Zagrebu. Njegov kurent je drugačen od tistih, ki so pred dnevi poskakovali na Ptuj in drugih krajih Slovenije. Umetnik natika svojemu kurentu liste in cvetove, stilizira njegove oči in rogove. Razstava je odprta do 28. maja.

23. knjiga Aleksandra Videčnika

Mozirje - V galeriji Mozirje so predstavili novo, že 23. knjigo Aleksandra Videčnika z naslovom *Rože in čarovnije*. Knjiga ima 155 strani, vsebuje zapise o rožah in čarovnijah, o njihovem učinkovanju in uporabi pri raznovrstnih boleznih in Aleksander Videčnik se je pri tem poslužil številnih zapisov in pričevanj posameznikov. Ob predstavi je spregovoril tudi dr. Matjaž Kmecl, ki je za knjigo napisal predgovor.

Na sliki: Desno-avtor knjige A. Videčnik, levo-dr. Matjaž Kmecl

narodno
ZABAVNA GLASBA

MARJANA DERŽAJ -

Tradicija slovenske popularne glasbe nima dolge zgodovine, zato tudi nimamo veliko legendarnih glasbenikov. Brez dvoma pa je Marjana Deržaj sedaj že legenda domače popevkarske srenje, prvič zaradi stalnosti, ki se je počasi raztegnila v večnost, in pa seveda zaradi glasu, kajti Marjana ima prepoznaven glas, ki ga imamo Slovenci tako globoko v podzavesti, kot se radi sklicujemo na Prešernove Poezije, Cankarjeve Hlapce in ponovno na Ježkove neugnanosti. Nedavno je ZKP RTVS izdala kompaktno ploščo z največjimi uspehi Marjane Deržaj in jo naslovila *Za vse poletne noči*. Na tej zbirki Marjaninih največjih uspešnic je 21 pesmi (med njimi *Poletna noč*, *Brez moje mladosti*, *V Ljubljano*, *Zvezde padajo v noč*, *Na zmajskem mostu*, *Orion*, *To je moj zlati sin* in druge).

NAJGLASBENIKI

Domači najpevec januarja je postal (ali ostal glede na rezultate lanskega leta) Vili Resnik, popularni pevec skupine Pop Design. Sledita mu kar dva čukovca, Jože Potrebuješ in Marko Vozelj.

Domača najpevka januarja je postala (ali ostala) Irena Vrčkovnik. Sledita ji Helena Blagne in Anja Rupel.

Domača najskupina januarja so postali Čuki. V večnem boju s skupino Pop Design so se zavihteli na sam vrh. Na tretjem mestu so še vedno fantje Janeza Hvaleta, skupina 12. nadstropje.

ANSAMBEL TONIJA ISKRE

Gonilna sila je seveda Toni Iskra, pojejo pa Marijana Mlinar, Jani Kavalari, Srečko Langus in Irena Vidic. Na kaseti *Cvetoče lipe* je slišati deset skladb, med drugim skladbe *Pustna*, *Pod vaško lipo*, *Šarmer*, *Bohinj Bohinj...dobra godba za puste nedeljske popl dneve*.

HENČKOVE LISIČKE - Le kateri ljubitelj narodnozabavne glasbe ne pozna njihovih uspešnic, kot so *Zeleni možici*, *Naj bo valček ali polka*, *Lepa mora biti...* in še kaj. V letošnjem letu pa bo Henček praznoval 30-letnico obstoja. Najnovejša kasetna ima kar dvojni naslov *Henčkov Abraham* in *Slovenske lisičke*. Henčki se bodo tudi letos odpravili čez lužo za šest tednov, kam, tega pa ne vemo.

Pri založbi Corona so se odločili, da javnosti priključijo v spomin **BENESKE FANTE** Ansambel spada med začetnike slovenske zabavne glasbe (šele kasneje je bila ta zvrst poimenovana narodnozabavna glasba). Na laserski plošči je 14 skladb, ki so bile posnete v letih 1957 do 1968. Ploščo dobite, če pokličete na telefon (61) 558 437, Corona.

Nova kasetna ansambla **SLOVENIJA** biser med izdelki, ki so se v zadnjem času pojavili na slovenskem trgu. Ubrano večglasno petje, vrhunska instrumentalizacija in prava mera muzikalnosti, to so odlike kasete, ki ne sme manjkati v nobenem domu pravega ljubitelja domače glasbe. Na njej so tudi te skladbe:

Pozdravljen, moj domači kraj, *Tam na Koroškem*, *Se še spominjaš poletja*, *Zvečer*, *Prav lepo je res na deželi* itd.

MED NAMI...

TUDI SLOVENCIZ
NEWCASTLA SI
ZELIMO OBISKOV IN
KULTURNIH
PRIREDITEVI

Piše Marija Grosman

V Newcastlu, ki je drugo največje mesto v NSW in kjer živi vsaj 250 slovenskih družin, je gostovala letos 11. marca Igralska družina iz Sydneya z veseloigro "Micki je treba moža". Zadnja slovenska predstava v tem mestu je bila leta 1958, ko je gostovala tukaj takratna skupina "Soča". To je dalo pobudo, da se je ustanovilo Slovensko društvo Tivoli, ki še danes obstaja. Začetna leta društva so bila zelo aktivna, vendar je zanimanje za društvo po nekaj letih začelo vedno bolj usihati. Današnje društvene prireditve so več ali manj le v obliki piknikov, ali pa se sestanemo pri Migrant Resource Center v Hamiltonu, kjer lahko klepetamo, poslušamo slovenske kasete in tu in tam pogledamo kako video kaseto. Leta 1990 smo organizirali avtobusni izlet v Canberro, lansko leto so nas najprej obiskali rojaki iz Wollongonga, pozneje pa smo mi obiskali še njih. V zadnjih dveh letih smo v manjšem številu obiskali nekatere slovenske organizacije v Sydneyu.

Da smo videli igro "Micki je treba moža" tudi v Newcastlu je pravi čudež, saj so vsi rekli, tudi vodstvo društva, da si kaj takega ne moremo privoščiti češ: saj nas ni dovolj, stalo nas bo ogromno denarja, ljudje nočejo priti itd. Se pater Tomaž iz Sydneya je majal z glavo rekoč: "Newcastle? To pa že ne bo nič!"

Skromna skupinica ljudi se je lotila dela in kaj kmalu se je razvedelo kaj se pripravlja. Pričele so prihajati ponudbe za pomoč iz vseh strani tako društvenih članov kot nečlanov, kar je dalo organizatorjem veliko poguma. Vsakdor je želel pomagati, bodisi z delom, bodisi z darili za srečolov, nekateri so celo ponudili denar za kritje potovalnih stroškov. In še nekaj: dva lokalna časopisa sta brezplačno objavila kaj in kje bo igra, kar je pomagalo, da so o zadevi izvedeli tudi tisti Slovenci, za katere prej nikoli nismo slišali. Dobili smo nova imena in nove naslove.

Sigurna sem, da je bila prireditev zelo uspešna, saj je bil obisk nepričakovano visok in resnici na ljubo moram povedati, da je celo zmanjkalo sedežev v dvorani. Seveda smo jih z velikim veseljem dodali. Stroški so bili minimalni, tako za nas kot za Sydneyčane, saj smo drug drugemu pomagali kolikor se je pač dalo. Pa se je splačalo, dvorana je bila torej polna nasmejanih in veselih gledalcev.

Naj se ob koncu zahvalim gospodu Koželju in njegovim pridnim igralcem. Želim jim obilo uspeha v Adelaidi in upam, da bodo tudi v bodoče še kaj naštvirali. Hvala tudi tisti majhni skupini ljudi, ki so verjeli, da Slovenci, vseeno kje in kaj smo, smo člani društva ali ne, spoštujemo materino besedo in da je tudi v Newcastlu dovolj Slovencev, ki si želijo kaj več kot pa samo piknik. Hvala seveda vsem, ki so kakorkoli pomagali.

Posebna "ocena" večera pa je prišla od skupine Avstralcev, ki so istega dne igrali pri klubu Lawn Bowls. Očak pri baru pravi mlademu slovenskemu fantu: "You know, those ethnics are just like us. They sure drink like us!"

PREDSTAVLJAMO VAM
KNJIŽNICO
SLOVENSKEGA
DRUŠTVA
MELBOURNE

Piše Milena Brgoč

Marsikdo ve za knjižnico v Slovenskem društvu Melbourne, marsikdo pa tudi ne, zato bi vam jo tokrat rada predstavila.

Knjižnica je bila ustanovljena že skoraj od samega začetka društva, vendar se je z večjim številom knjig in drugim gradivom razširila in tudi bila registrirana ter uradno odprta šele leta 1983. V knjižnici najdemo povesti in romane, poezijo, zgodovinske, znanstvene, zemljepisne, verske, otroške, mladinske knjige, knjige o Sloveniji in njenem bogastvu, o domačih šegah in navadah, obrti, narodnih plesih ter narodnih nošah, in še in še...

Razen velikega števila knjig je najti v knjižnici SDM tudi zelo velik arhiv. Večkrat se ga poslužujejo študentje od tu in celo iz Slovenije. V knjižnici je moč najti veliko število albumov s fotografijami, ki govorijo o dolgoletnem delovanju društva, lani smo praznovali 40. obletnico in marsikdo se čudi, da smo v teh dolgih letih ohranili toliko gradiva. V arhivu je najti celo velike črno-bele fotografije iz let 1954 - 1957 z izseljenci na ladjah, med njimi so tudi Slovenci. Fotografije je društvu daroval slovenski novinar iz Trsta g.M.Magajna.

Kot knjižničarka zbiram vse kar govori o Slovencih v Avstraliji. V poštev pridejo tudi časopisi in revije, nasplohe vse kar je bilo natisnjene pri slovenskih društvenih klubih, vrskih središčih in s strani posameznikov in vse kar je bilo zapisano o nas v Sloveniji ali po svetu.

Večkrat se ljudje niti ne zavedajo kakšno bogastvo imajo doma in ga vržejo med smeti, zato bi prosila vse avstralske Slovence, naj mi pošljejo kakršnokoli gradivo ali fotografije, hvaležna pa sem tudi našim slovenskim pesnikom iz Avstralije, ki mi pošiljali svoje pesniške zbirke...kar govorimo se pozabi - pisana beseda pa ostane! Bodoče generacije bodo lahko le tako spoznavale kakšno je bilo naše delo in skrb za rodno domovino ter slovenski jezik.

Knjige si lahko sposodi vsakdor in ne samo člani društva in če se kdo posebej zanima za kakšno knjigo, smo jo pripravljene posoditi oz. poslati za določen čas.

Vsem se vnaprej zahvaljujem za kakršnokoli pomoč, prispevek in obisk.

Naslov: Slovenian Association Melbourne Library
P.O.Box 185
Eltham, VIC 3095

ali

Milena Brgoč
2 Clematis Str.
Glen Waverley, VIC 3150
Telefon po delovnem času:
(03) 802 2958

OCENA MARIZINEGA
OBISKA NA SLOVENSKI
TELEVIZIJI

Med štirimi učiteljicami, ki so se pred kratkim udeležile seminarja v Sloveniji je bila tudi učiteljica in urednica radijskih oddaj SBS radia v Sydneyu Mariza Ličan. Tako je njen pogovor s Sandijem Colnikom zabeležila v "TV Kanalu" Miša Grčar: Skoraj nihče med nami še nikolo ničesar ni slišal o tej gospe, ko pa živi tako daleč, srce pa ji tiktaka za njeno prvotno domovino. Sandi je imel že nekaj gostov, ki so za hip prišli od daleč, jih ujel, poklepetal z njimi, bolj ali manj so govorili o tem, kako lepo je zdaj v svobodni Sloveniji in kako grdo je bilo včasih - zato so tudi šli in bolj ali manj potuhnjeno gojili naprej svoje sovražstvo do tako imenovanih prejšnjih časov. Gospa Mariza že kar nekaj časa živi v Sydneyu, šla je tja povsem iz potovalnih in čustvenih razlogov, ostala je tam, poučuje slovenščino, ima svojo oddajo na avstralskem programu SBS, obvešča svoje prvotne rojake o dogajanju tam, kjer so pognali korenine. V zelo lepem materinem jeziku, v katerem ji komajda spodrsne, pripoveduje o svoji življenski poti, o prizadevanjih po ohranjanju domače besede nekaj tisoč milj od doma. To gospo Marizo si bomo zapomnili po njeni skromnosti, ko pripoveduje o opravljenem delu in po tem, da niti s premikom ustnic ni pljunila na svoje prvotno domovanje, kar je bila kar naprej specialiteta drugih izseljencev (predvsem tistih iz Argentine). Delovala je iskreno in neposredno, videti je bilo, da bi imela še marsikaj povedati, a že tako nas je informirala bolje kot marsikdo med Sandijevimi gosti doslej.

Bosta Avstralija in Slovenija podpisali sporazum o pokojninah?

Veleposlaništvo Republike Slovenije je v sodelovanju z avstralskim *Department for Social Security* (DSS) sprožilo postopek za proučitev možnosti za podpis sporazuma med Avstralijo in Slovenijo o pokojninah. Obe strani sta si že izmenjali prve informacije o pokojninskih sistemih v obeh državah.

Delegacija avstralskega ministrstva bo v začetku maja obiskala Ministrstvo za socialno varnost v Sloveniji, kjer bo imela razgovore o možnostih za podpis ustreznega sporazuma s področja pokojninskega zavarovanja. Postopek do podpisa traja po navadi do treh let. S tem sporazumom naj bi se odpravili vsi preostali problemi, povezani s prejemanjem pokojnin v eni ali drugi državi.

Avstralske pokojnine v Sloveniji prejema sedaj okoli 100 upravičencev; prav tako pa prejema okrog 100 upravičencev slovenske pokojnine v Avstraliji. Za slovensko pokojnino je pogoj vsaj 15 let delovne dobe v Sloveniji.

Glede na to, da je pokojninska problematika eno glavnih vprašanj s katerimi se soočajo Slovenci v Avstraliji, je avstralski DSS izrazil pripravljenost za organizacijo razgovora o teh vprašanjih v slovenskih društvih, ustanovah in drugih organizacijah širom Avstralije; obljubljeni so tudi materiali v slovenščini, v kolikor bo dovolj zanimanja.

Če bi slovenske organizacije za svoje upokoence želele organizirati take sestanke (pogoj je skupina vsaj 50 upokoencev), se lahko obrnejo na sledeče osebe:

— SYDNEY - Miss Vicky Beath, Manager Migrant Services Section DSS, Haymarket NSW 2000; telefon: 02 323 8100.

— Melbourne - Mr. Michael Lunney, Manager Migrant Services Section DSS, Melbourne VIC 3001; telefon: 03 204 4350.

V kolikor bi razgovore želeli organizirati tudi v drugih krajih, se lahko obrnete na Dennis Roche, DSS International Branch, Central Europe, Athlon Dr. ACT 2900; telefon: 06 244 7077.

Aljaž Gosnar

POPRAVEK IN OPRAVIČILO

Glas Slovenije, št. 46, 1.3. 1995, stran 7:
Piscu poročila se je pomotoma zapisalo, da je slovenska skupnost v Sydneyu pripravila Martinu Puhu, generalnemu direktorju Gorenje-Pacifika poslovilno večerjo v slovenskem klubu Triglav. Večerjo so pripravili 17. decembra 94 v Slovenskem društvu Sydney in se za to napako društvu opravičujemo.

Uredništvo

NEWS FLASH

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

**NOW IN
AUSTRALIA**

**OFFERING THE FOLLOWING
RETURN AIRFARES**

US \$

FRANKFURT	-LJUBLJANA	\$220
ROME	-LJUBLJANA	\$220
ZURICH	-LJUBLJANA	\$220
LONDON	-LJUBLJANA	\$275
MUNICH	-LJUBLJANA	\$165
VIENNA	-LJUBLJANA	\$165

FRANKFURT	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
MUNICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
LONDON	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
VIENNA	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ZURICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ROME	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400

FRANKFURT	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
MUNICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
LONDON	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
VIENNA	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ZURICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ROME	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350

MORAY TRAVEL COMPANY
Suite 13, 115 PITT STREET
PIBA HOUSE - SYDNEY NSW 2000
PHONE: 008 818 002
231 6899

Viktor Baraga

Mojca Baraga- wife

Viktor Baraga was born in Ljubljana (1957), Slovenia. He attended University, graduating in Chemistry and Chemical Technology in 1982, receiving a title of dipl. ing.

Before joining Slovenijales he worked as R/D Manager at ISKRA Ceramic Capacitors Works.

In May 1987 he was posted by Slovenijales to his current position in Melbourne as Managing Director of Euro - International Pty Ltd, a wholly owned subsidiary of Slovenijales from Ljubljana.

Being involved in trading business for a number of years and also being strongly linked with a wide range of Australian and Slovenian Enterprises, he plan to retain the connections and expand them further after his return to Slovenia.

NEWS RELEASE

MINISTER FOR FOREIGN AFFAIRS SENATOR GARETH EVANS, 22.March 1995

Appointment of Australian Honorary Consul to Ljubljana, Slovenija

The Minister for Foreign Affairs, Senator Gareth Evans, today announced the appointment of Mr. Viktor Baraga to the position of Australian Honorary Consul in Ljubljana, Slovenia. The establishment of an Australian Consulate in Ljubljana underlines plans to strengthen Australia/Slovenia relations.

Mr. Baraga is a Slovenian citizen who has spent a considerable amount of time in Australia. Prior to his appointment, Mr. Baraga was also closely involved in the establishment of the International Association of Slovenian Development Partners.

Mr. Baraga's extensive experience in trade matters and his strong links with a wide range of Australian and Slovenian enterprises mean he is well placed to represent and further Australia interests in the commercial trade and investment arenas.

Commercial relations between Slovenia and Australia are developing well. A number of Australian companies have recently made investments and other commitments in Slovenia in packaging soft drinks and white goods industries. Australian companies have also shown increasing interest in Slovenia as a convenient base for the wider Central and Southern European market. Bilateral trade, although modest at present, has the potential to expand significantly.

With the Australian-Slovenian community acting as a natural bridge between the two countries, co-operation has developed in a number of fields. Mutual interest in the further development of links has been demonstrated by the visits to Australia last year by two members of the Slovenian Government and a large Slovenian trade delegation, and the planned visit this year of an Australian Parliamentary delegation to Slovenia.

The active Australian literature program at Ljubljana University is an example of growing cultural relations. And the Australian Program of Training for Eurasia (APTEA) continues to represent an important avenue in assisting in the Slovenian economic reform process and expanding bilateral contacts and opportunities for increased commercial exchanges. Since its inception nine Slovenes have benefited from management training in Australia and a further three are expected to participate this year.

The Institute for Emigration Studies Scientific Research Center of the Slovene Academy of Sciences and Arts (ZRC SAZU) — events in 1995

— The most important event will take place on the 18th and 19th of May 1995 in Portorož: the symposium *Confrontation of Myth and Reality during Emigrants' Arrival in a New Land*. Basically, the subject is a continuation of the symposia from two and three years ago in Ljubljana (1992) and Opčine (near Trieste, 1993) respectively. In these symposia, were discussions about the status of individual scientific disciplines in researching Slovene Emigration, and recent processes of emigration from the Slovene ethnic territory. This time we will try to illuminate the first two years of the emigrant's life in a foreign land from various perspectives. The papers and discussions will be published in a special journal or in *Dve domovini/Two Homelands*.

— The majority of the researches will participate at the 5th World Congress of ICCEES (International Council for Central and East European Studies) in Warsaw (Poland) from 6th - 11th August. In the panel *Slovenes in Diaspora*, papers by Marjan Drnovšek, Irena Gantar Godina, Breda Čebulj-Sajko, Marina Lukšič-Hacin and Darko Friš will be presented.

— The 5th issue of the Institute's scholarly journal *Dve domovini/Two Homelands*, dated 1994, will be edited this months. As usual, the articles are written by Slovene and foreign authors, are multidisciplinary and are thematically different.

You can order...

Dve domovini/ Two homelands (Migration Studies, price for the separate issue 1500 SIT / 12 \$ US; price for the complete 4.500 SIT / 40 \$ US. *Pot slovenskih izseljencev na tuje/ Slovene Emigration to America: from Ljubljana to Ellis Island — The Island of Tears in New York 1880-1924 - Summary in English.* (Price 4000 SIT / 32 \$ US)
Address: The Institute for Emigration Studies ZRC SAZU, Novi trg 4, Ljubljana, Slovenija

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

N A KONCU SE NASMEJTE...

Uslužbenec: "Gospod ravnatelj, prosim vas za povišanje plače - včeraj sem se oženil."

Direktor: "Za nezgode izven službe vendar ne morete zahtevati odškodnine."

*

Med snemanjem filma zakliče režiser nekemu igralcu, ki mora igrati vlogo umirajočega samomorilca: "Več temperamenta! V vašem umiranju je premalo življenja!"

*

Petrček je bil cel dan priden, zato sme zvečer z mamico in očkom na koncert nekega slavnega čelista. Ko zavlada v dvorani popolna tišina in začne umetnik igrati, se na lepem oglasi mali Petrček: "Mama, ko bo mož na odru prežagal omaro, bomo šli domov, kajne?"

*

No, gospod Novak, ali ste včeraj prišli domov še pred nevihto?"

"Seveda! Nevihta je zmeraj šele takrat, ko sem že doma."

GODOVNIKI

Izidor

Stanko

Justin

VSE NAJBOLJŠE

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00; polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE
Založnik: Založba GLAS
Ustanovitelji:

Stanka Gregorič, Alfred Brežnik, Dušan Lajovic in Štefan Merzel
Upravni odbor:

Alfred Brežnik, Dušan Lajovic in Stanka Gregorič
Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje,
priprava strani:

Stanka Gregorič, 4 / 316 Dorset Rd. Boronia 3155 Melbourne, Avstralija
Telefon-fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci:

Dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna in
Vinko Rizmal

Logo: Frances Gelt; Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: fax poročila, obvestila Veleposlaništva Republike Slovenije Canberra
in Konzulata Republike Slovenije Sydney, Delo, Slovenec, Mladina, Družina, Naša
Slovenija, Rodna gruda, Mladika, Slovenia Weekly, Lipov list, Turist in druge
turistične brošure iz Slovenije, RokPress-Krpan iz Kalifornije, Radio SBS in 3 ZZZ
ter posamezni poročevalci

1/ Naročam Glas Slovenije
2/ Obnavljam naročnino
3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4 / 316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država ..... Poštna št. ....

Podpis ..... Datum .....